

Zespół Szkół nr 2
im. Władysława Jagiełły
w Mrągowie

OPIS BIBLIOGRAFICZNY stosowany w bibliografii załącznikowej

Piszesz wypracowanie, pracę licencjacką lub magisterską, czy wygłaszasz referat?
Przygotowujesz prezentację maturalną?

Nie zapomnij podać źródeł, czyli informacji z czego korzystasz!

Warunkiem przystąpienia do matury jest oddanie w terminie bibliografii do Twojej prezentacji

Co to jest bibliografia?

- **Bibliografia** – uporządkowany spis dokumentów dobranych według ustalonych kryteriów spełniający zadania informacyjne.
Bibliografia – wywodzi się od greckich słów: *biblion (biblos)* – książka oraz *graphein* – pisać, opisywać

Wykorzystaną w pracy literaturę musisz podzielić na...

- **Bibliografię przedmiotu – (literaturę przedmiotu)** pozycje krytyczno-literackie, które posłużyły do opracowania tematu, czyli publikacje o przedmiocie pracy, o cytowanych w pracy dziełach i autorach.
- **Bibliografię podmiotu – (literaturę podmiotu)** wszystkie dokumenty, poddawane analizie. Mogą to być dzieła literackie, dzieła sztuki, fragmenty muzyczne, fotografie, plakat, film i inne.
- Na przykład przy temacie Motyw tańca śmierci w literaturze, literaturą **podmiotu** będzie *Rozmowa mistrza Polikarpa ze Śmiercią*,
- natomiast przykładową literaturą **przedmiotu** *Słownik mitów i tradycji kultury* Władysława Kopalińskiego.

Bibliografia załącznikowa powinna być opracowana zgodnie z normami:

PN-ISO 690: 2002

Dokumentacja - Przypisy bibliograficzne - Zawartość, forma i struktura.

PN - ISO-2:1999

Informacja i dokumentacja - Przypisy bibliograficzne – Arkusz 2: Dokumenty elektroniczne i ich części.

OPIS BIBLIOGRAFICZNY KSIĄŻKI

Elementy opisu:

Nazwisko, imię autora: Tytuł. Wydanie. Miejsce wydania: Wydawca, rok wydania. ISBN

ELEMENTY:

obowiązkowe i nieobowiązkowe

Przykład 1:

Kapuściński, Ryszard: *Podróże z Herodotem*. Wyd. 1. Kraków: Znak, 2005. ISBN 83-240-0482-3

ELEMENTY:

obowiązkowe i nieobowiązkowe

Przykład 2:

Kapuściński, Ryszard: *Podróże z Herodotem*. Wyd. 1. 2005. ISBN 83-240-0482-3

tylko elementy obowiązkowe

Informacji na temat książki szukaj najpierw na **stronie tytułowej**, a nie na okładce!

Zwracaj uwagę na znaki przestankowe: ; : . , - / ()

Stosuj je konsekwentnie !!!

Pamiętaj, by pisać w ciągu, od marginesu do marginesu

Autor – element obowiązkowy

- Zamiast imienia można podać tylko inicjał, jeśli nie utrudni to identyfikacji osoby, „**Mickiewicz A.**” to zwykle „**Mickiewicz Adam**”, ale np. „**Lutosławski W.**” – to: **Lutosławski Wincenty czy Witold?**
- Jeżeli autor nie jest znany, lub autorów książki jest więcej niż trzech – opis zaczynamy od tytułu.
- Jeżeli autorów jest dwóch lub trzech – należy podać ich imiona i nazwiska oddzielając je od siebie przecinkami.
- W opisie autora należy pominąć informacje o jego stopniach naukowych, funkcjach: Nie piszemy, że ktoś jest czy był: księdzem, księciem, profesorem, biskupem, doktorem, zakonikiem

Tytuł – element obowiązkowy

- Można skracać zbyt długi tytuł. Wyrazy pominięte zaznacz wielokropkiem: ...
- Pamiętaj, że jedynym elementem opisu bibliograficznego, który umieszczamy w cudzysłowie „” jest tytuł czasopisma!!!

Wydanie – element obowiązkowy

- Jeśli jest to wydanie pierwsze lub nie ma w książce informacji, które to jest wydanie – ten element opisu pomijamy!!!
- Informację o zmianach dokonanych w wydaniu należy skrócić: np. Wyd. 3 popr. uzup. zmien. skr. co oznacza: Wydanie 3, poprawione, uzupełnione, zmienione, skrócone

Wydawca – element nieobowiązkowy

Można skracać nazwę wydawcy np.:

- PWN zamiast Państwowe Wydawnictwo Naukowe
- WSiP zamiast Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne
- Ossolineum zamiast Zakład Narodowy im. Ossolińskich

Nie jest obowiązkowe podawanie miejsca wydania i nazwy wydawcy

Należy podać rok (datę) wydania i numer ISBN

Co to jest ISBN??

ISBN (ang. *International Standard Book Number* – Międzynarodowy Znormalizowany Numer Książki) niepowtarzalny 13-cyfrowy identyfikator książki (*do 31 grudnia 2006 r. zawierał 10 cyfr*) zawierający zakodowane informacje o książce: (*EAN (Europejski Znak Kontrolny 978)*), kraj pochodzenia (*Polska 83*), wydawca, numer publikacji, znak kontrolny)

Każdy element opisu należy wyraźnie oddzielić od następnych przyjętym znakiem interpunkcyjnym np.:

Kapuściński, Ryszard: *Podróże z Herodotem*. Wyd. 1. Kraków: Znak, 2005. ISBN 83-240-0482-3

OPIS BIBLIOGRAFICZNY pracy zbiorowej:

***Słownik kultury antycznej : Grecja, Rzym*. Pod red. Lidii Winniczuk Wyd. 5. 1988. ISBN 83-214-0406-5**

tylko elementy obowiązkowe

OPIS BIBLIOGRAFICZNY pracy zbiorowej (więcej niż trzech autorów)

***Spółeczeństwo polskie od X do XX wieku*. Ireneusz Ichnatowicz i in. Wyd. 3 popr. 1996. ISBN 83-05-12846-6**

tylko elementy obowiązkowe

OPIS BIBLIOGRAFICZNY fragmentu (rozdziału) książki – elementy opisu

Opis całości książki (jak poprzednie przykłady opisów, ale bez ISBN). Tytuł rozdziału, strony zajęte przez rozdział.

- Pamiętaj, że cała książka jest tego samego autora!
- Tak sporządzamy również opis wiersza (czy opowiadania) ze zbioru jednego autora

Przykład: opis rozdziału

Hutnikiewicz, Artur: *Młoda Polska*. Wyd. 7. 2001. *Główne motywy i wątki sztuki modernizmu*, s. 29-49

tylko elementy obowiązkowe

Przykład: opis wiersza

Szyborska, Wisława: *Dwukropek*. 2006. *Nazajutrz – bez nas*, s. 9

tylko elementy obowiązkowe

OPIS BIBLIOGRAFICZNY rozprawy (eseju) z pracy zbiorowej – elementy opisu

Nazwisko i imię autora rozdziału: Tytuł rozdziału. W: Opis książki, w której zawarty jest rozdział (bez ISBN), strony zajęte przez rozdział

Przykład 1: esej w pracy zbiorowej

Sławińska, Irena: *Walka o niepodległość słowa w poezji C. K. Norwida*. W: Między literaturą a historią: Z tradycji idei niepodległościowych w literaturze polskiej XIX i XX w. Pod red. Eugenii Łoch. 1986, s. 28-35

Przykład 2: wiersz z antologii wielu autorów

Stachura, Edward: *Życie to nie teatr*. W: Antologia poezji polskiej: od średniowiecza do współczesności. Wybór Jan Grzybowski. 2007, s. 795

OPIS BIBLIOGRAFICZNY artykułu z czasopisma – elementy opisu:

Nazwisko i imię autora artykułu: Tytuł artykułu. „Tytuł czasopisma” rok numer czasopisma numery stron zajęte przez artykuł

tylko elementy obowiązkowe

Przykład:

Maciak, Artur: Patriotyzm z ludzką twarzą. „Cogito” 2008 nr 17/18 s. 6-8

Opis bibliograficzny RECENZJI – elementy opisu:

Nazwisko i imię autora książki recenzowanej: Tytuł recenzowanej książki. Wydanie. Rok wydania. ISBN. **Rec.** Imię i nazwisko recenzenta: Tytuł recenzji. „Tytuł czasopisma” rok numer czasopisma strony zajęte przez recenzję

Przykład:

Hraba, Bohumil: *Auteczko*. 2003. ISBN 83-240-0274-X. Rec. Leszek Engelking. „Tygodnik Powszechny” 2003 nr 17 s. 10

Opis bibliograficzny WYWIADU – elementy opisu:

Nazwisko i imię osoby, która udziela wywiadu: Tytuł wywiadu. Rozm. przepr. Imię i nazwisko osoby prowadzącej wywiad. „Tytuł czasopisma” rok numer numery stron

Przykład:

Panasiewicz, Janusz: Potrafię jak Pavarotti. Rozm. przepr. Iza Karpiej. „Wysokie Obcasy” 2008 nr 41 s.58-62

OPISY BIBLIOGRAFICZNE DOKUMENTÓW ELEKTRONICZNYCH

Książka na płycie CD-ROM:

Obowiązkowe elementy opisu bibliograficznego dokumentu elektronicznego oraz kolejność ich prezentacji:

Autor

Tytuł (w formie występującej w źródle)

Typ nośnika podany w nawiasie kwadratowym, np. [online], [CD-ROM], [taśma magnetyczna], [dyskietka].

Wydanie (wersja)

Miejsce wydania

Wydawca

Data wydania

Data aktualizacji/nowelizacji

Data dostępu podana w nawiasie kwadratowym tylko dla dokumentów dostępnych online)

Warunki dostępu (tylko dla dokumentów dostępnych online)

Numer znormalizowany (ISBN lub ISSN)

Opis strony internetowej:

Autor: Tytuł pracy [Typ nośnika]. Data wydania. Data aktualizacji. [Data dostępu]. Warunki dostępu

Przykład: opis strony www (wortalu)

Skórka, Stanisław: *Wirtualna historia książki i bibliotek* [online]. Kraków: Akademia Pedagogiczne. Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa [dostęp 21 listopada 2008]. Dostępny w Internecie: <http://www.wsp.krakow.pl/whk/>

Książka na płycie CD-ROM:

Słowniki PWN: Języka polskiego, wyrazów obcych, ortograficzny, poprawnej polszczyzny: Portal [CD-ROM] Wersja 2.0 Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2003. ISBN 83-01-14122-0

Książka w Internecie:

Conrad, Joseph: *Lord Jim* [online] [dostęp 21 listopada 2008]. Dostępny w Internecie: <http://www.pbi.edu.pl/>

Artykuł w czasopiśmie internetowym:

Ossowski, Jerzy Stefan: *Srebrna Natalia*. W: „Konspekt” [on line].2007 nr 1 [dostęp 27 listopada 2008]. Dostępny w Internecie: <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/28/>

OPIS BIBLIOGRAFICZNY INNYCH TEKSTÓW KULTURY

Opis bibliograficzny **REPRODUKCJI OBRAZU** (rzeźby, dzieła architektury)

Jak opis rozdziału z książki:

Malczewski, Jacek: Thanatos [il.]. W: Poprzęcka Maria: Arcydzieła malarstwa polskiego. Wyd. 2 dodruk 2008, nr il. 144

Opis bibliograficzny **FILMU**:

Tytuł filmu [Określenie dokumentu]. Odpowiedzialność główna. Miejsce wydania: Wydawca, rok wydania. Typ nośnika

Przykład: opis filmu

Pan Tadeusz [film]. Reż. Andrzej Wajda. Warszawa: Vision Film, 2000. 1 kas. VHS

Opis bibliograficzny **DOKUMENTU DŹWIĘKOWEGO**

Odpowiedzialność główna: Tytuł dokumentu [Określenie dokumentu]. Miejsce wydania: Wydawca, rok wydania. Typ nośnika

Przykład: opis DOKUMENTU DŹWIĘKOWEGO

Cała płyta

Przeboje wczesnego PRL-u [Dokument dźwiękowy]. Warszawa: Polskie Nagrania, 2006. Płyta CD

Przykład: opis **DOKUMENTU DŹWIĘKOWEGO**

Jeden utwór z płyty

Szpilman, Władysław: Czerwony autobus. W: Przeboje wczesnego PRL-u [Dokument dźwiękowy]. Warszawa: Polskie Nagrania, 2006. Płyta CD (jeden utwór muzyczny z płyty)

Opis bibliograficzny **MAP, PLANÓW**

Tytuł. Skala. [Wydanie jeżeli kolejne]. Rok wydania

Przykład:

Mrągowo i okolice: mapa turystyczna. Skala 1:15000. 2001

Opis bibliograficzny **LISTU E-MAIL**

Autor komunikatu. Temat. [typ nośnika]. Do: Odbiorca. Data wysłania wiadomości [data dostępu]. Uwagi

Przykład:

Janowska Maria. Temat: Kwerenda [online]. Do: Zofia Wilman. 12 czerwca 2000; 08:57 [cytowany 30 września 2000; 15:10] Korespondencja osobista

- Bibliografię załącznikową należy umieszczać na końcu pracy.
- Opisy powinny być uporządkowane w kolejności alfabetycznej lub w kolejności cytowania w tekście i kolejno ponumerowane.

Bibliografia:

Artykuł:

Bibliografia załącznikowa i przypisy. „Biblioteka w szkole” 2004 nr 11 s. 26 – 27

Normy:

PN-ISO 690: 2002 Dokumentacja - Przypisy bibliograficzne - Zawartość, forma i struktura.

PN - ISO-2:1999 Informacja i dokumentacja - Przypisy bibliograficzne – Arkusz 2:
Dokumenty elektroniczne i ich części.

**opracowała:
Wioleta Olencka**